49. DERS

SIRA SAYILARI

SIRA SAYILARI

'***Sıra Sayıları***' cümlede genellikle sıfat olarak kullanılır ve nitelemiş oldukları kelimelerle (mevsuflarıyla) her bakımdan uyum halindedirler.

1-10 ARASI SIRA SAYILARI (MÜZEKKER)		
Örnekli Kullanım	Müzekker Sıra Sayıları	
اَلْقِسْمُ الْأَوَّلُ	اَلْأَوَّلُ	1.
اَلْقِسْمُ الثَّانِي	اَلثَّانِي	2.
اَلْقِسْمُ الثَّالِثُ	اَلثَّالِثُ	3.
اَلْقِسْمُ الرَّابِعُ	اَلرَّابِعُ	4.
اَلْقِسْمُ الْخَامِسُ	اَلْخَامِسُ	5.
اَلْقِسْمُ السَّادِسُ	اَلسَّادِسُ	6.
اَلْقِسْمُ السَّابِعُ	اَلسَّابِعُ	7.
اَلْقِسْمُ الثَّامِنُ	اَلثَّامِنُ	8.
اَلْقِسْمُ التَّاسِعُ	اَلتَّاسِعُ	9.
اَلْقِسْمُ الْعَاشِرُ	اَلْعَاشِرُ	10.

1-10 ARASI SIRA SAYILARI (MÜENNES)		
Örnekli Kullanım	Müennes Sıra Sayıları	
اَلْجَلْسَةُ الْأُولَى	اَلْأُولَى	1.
اَلْجَلْسَةُ الثَّانِيَةُ	اَلثَّانِيَةُ	2.
اَلْجَلْسَةُ الثَّالِثَةُ	اَلثَّالِثَةُ	3.
اَلْجَلْسَةُ الرَّابِعَةُ	اَلرَّابِعَةُ	4.
اَلْجَلْسَةُ الْخَامِسَةُ	اَلْخَامِسَةُ	5.
اَلْجَلْسَةُ السَّادِسَةُ	اَلسَّادِسَةُ	6.
اَلْجَلْسَةُ السَّابِعَةُ	اَلسَّابِعَةُ	7.
اَلْجَلْسَةُ الثَّامِنَةُ	اَلثَّامِنَةُ	8.
اَلْجَلْسَةُ التَّاسِعَةُ	اَلتَّاسِعَةُ	9.
اَلْجَلْسَةُ الْعَاشِرَةُ	اَلْعَاشِرَةُ	10.

HATIRLATMA

1-10 arası sayılar, اَلْفَاعِلُ\اَلْفَاعِلَةُ kalıbına aktarılmak suretiyle sıra sayısı yapılabileceği gibi -*ki bu durumda sıfat-mevsuf ilişkisi söz konusudur*-, bu sayıların bir isme muzâf kılınması suretiyle de -*ki bu durumda muzâf-muzâfun ileyh ilişkisi söz konusudur*- sıra sayılarının elde edilmesi mümkündür.

1-10 ARASI SIRA SAYILARLA İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

(1) تَلَا قَارِئُ الْقُرْآنِ الْجُزْءَ التَّاسِعَ مِنَ الْمُصْحَفِ قَبْلَ صَلَاةِ الْفَجْرِ.

Hafız, sabah namazından önce dokuzuncu cüzü okudu.

(2) اِنْتَهَى الْمُؤَلِّفَانِ أَمْسِ مِنْ كِتَابَةِ الْفَصْلِ الْأَوَّلِ لِكِتَابِ النَّحْوِ.

İki müellif dün, Nahiv Kitabı'nın birinci bölümünün yazımını bitirdi.

(3) سَيُلَخِّصُ جَمِيعُ الطُّلاَّبِ الْمَوْضُوعَ فِي الصَّفْحَةِ الْعَاشِرَةِ.
Bütün öğrenciler onuncu sayfadaki konuyu özetleyecek.

(4) هٰذَا هُوَ الْكِتَابُ الثَّانِي مِنْ سِلْسِلَةِ الْقَوَاعِدِ الْعَرَبِيَّةِ.
Bu, 'Arap Grameri' serisinin ikinci kitabıdır.

(5) لاَ يَزَالُ الْمُوَظَّفُ يَكْتُبُ الصَّفْحَةَ الْأُولَى مِنَ التَّقْرِيرِ فِي الْمَصَارِيفِ.
Görevli hala harcamalarla ilgili raporun ilk sayfasını yazıyor.

(6) نَحْنُ نَسْكُنُ فِي الطَّابِقِ الثَّامِنِ مِنْ هٰذِهِ الْعِمَارَةِ.
Biz bu apartmanda sekizinci katta oturuyoruz.

(7) كِتَابُ الصَّرْفِ أَوَّلُ كِتَابٍ مِنْ سِلْسِلَةِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ.
Sarf kitabı, 'Arap Dili' serisinin ilk kitabıdır.

(8) فَازَ فَرِيقُنَا الْوَطَنِيُّ بِالْمَرْتَبَةِ الثَّالِثَةِ فِي الْأَلْعَابِ الْأُولُومْبِيَّةِ.
Milli takımımız Olimpiyat Oyunları'nda üçüncülüğü elde etti.

(9) طَالَعْتُ كِتَابَ الْفَلْسَفَةِ حَتَّى الْمَبْحَثِ الْعَاشِرِ مُطَالَعَةً.
Felsefe kitabını onuncu bölüme kadar didik didik ettim.

(10) أُعْجِبَ الْمُشَاهِدُونَ بِفِيلْمِ "اَلْحِسُّ السَّادِسُ" إِعْجَابًا كَبِيرًا.
İzleyiciler 'Altıncı His' filmine hayran oldular.

(11) يَنَايِرُ (كَانُونُ الثَّانِي) أَوَّلُ شَهْرٍ مِنَ الشُّهُورِ الْمِيلاَدِيَّةِ.
Ocak, miladi ayların ilkidir.

(12) سَتَزْدَادُ رَوَاتِبُ الْمُوَظَّفِينَ فِي الشَّهْرِ السَّابِعِ يُولْيُو (تَمُّوز).
Memur maaşları, yedinci ay olan Temmuz ayında zamlanacak.

(13) اِبْنُ عَمِّي حُسَيْنٌ فِي الْعَامِ الثَّامِنِ مِنْ عُمْرِهِ.
Amca oğlum Hüseyin sekiz yaşında.

(14) هٰذِهِ هِيَ الْمَكْتَبَةُ الرَّابِعَةُ فِي هٰذَا الشَّارِعِ.
Bu, bu cadde üzerindeki dördüncü kırtasiyedir.

(15) نَصُومُ الْيَوْمَ الْعَاشِرَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ.
Bugün, Ramazan orucunun onuncu gününü tutuyoruz.

11-19 ARASI SIRA SAYILARI (MÜZEKKER)		
Örnekli Kullanım	Müzekker Sıra Sayıları	
اَلْقِسْمُ الْحَادِيَ عَشَرَ	اَلْحَادِيَ عَشَرَ	11.
اَلْقِسْمُ الثَّانِيَ عَشَرَ	اَلثَّانِيَ عَشَرَ	12.
اَلْقِسْمُ الثَّالِثَ عَشَرَ	اَلثَّالِثَ عَشَرَ	13.
اَلْقِسْمُ الرَّابِعَ عَشَرَ	اَلرَّابِعَ عَشَرَ	14.
اَلْقِسْمُ الْخَامِسَ عَشَرَ	اَلْخَامِسَ عَشَرَ	15.
اَلْقِسْمُ السَّادِسَ عَشَرَ	اَلسَّادِسَ عَشَرَ	16.
اَلْقِسْمُ السَّابِعَ عَشَرَ	اَلسَّابِعَ عَشَرَ	17.
اَلْقِسْمُ الثَّامِنَ عَشَرَ	اَلثَّامِنَ عَشَرَ	18.
اَلْقِسْمُ التَّاسِعَ عَشَرَ	اَلتَّاسِعَ عَشَرَ	19.

11-19 ARASI SIRA SAYILARI (MÜENNES)		
Örnekli Kullanım	Müennes Sıra Sayıları	
اَلْجَلْسَةُ الْحَادِيَةَ عَشْرَةَ	اَلْحَادِيَةَ عَشْرَةَ	11.
اَلْجَلْسَةُ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ	اَلثَّانِيَةَ عَشْرَةَ	12.
اَلْجَلْسَةُ الثَّالِثَةَ عَشْرَةَ	اَلثَّالِثَةَ عَشْرَةَ	13.
اَلْجَلْسَةُ الرَّابِعَةَ عَشْرَةَ	اَلرَّابِعَةَ عَشْرَةَ	14.
اَلْجَلْسَةُ الْخَامِسَةَ عَشْرَةَ	اَلْخَامِسَةَ عَشْرَةَ	15.
اَلْجَلْسَةُ السَّادِسَةَ عَشْرَةَ	اَلسَّادِسَةَ عَشْرَةَ	16.
اَلْجَلْسَةُ السَّابِعَةَ عَشْرَةَ	اَلسَّابِعَةَ عَشْرَةَ	17.
اَلْجَلْسَةُ الثَّامِنَةَ عَشْرَةَ	اَلثَّامِنَةَ عَشْرَةَ	18.
اَلْجَلْسَةُ التَّاسِعَةَ عَشْرَةَ	اَلتَّاسِعَةَ عَشْرَةَ	19.

HATIRLATMA

Arapça'da '***birinci***' anlamında müzekker sözcükler için اَلْأَوَّلُ müennes sözcükler içinse اَلْأُولَى kelimeleri kullanılırken, (11.), (21.), (31.) ve benzeri sıra sayılar söz konusu olduğunda '***birinci***' anlamında müzekker sözcükler için اَلْحَادِيَ müennes sözcükler içinse اَلْحَادِيَةَ kelimeleri kullanılır.

ÖNEMLİ NOT

11-19 arası sayılara '***mürekkep sayılar***' dendiğini ve bu sayıları oluşturan her iki kısmın da '***fetha***' üzere mebni olduğunu 32. derste öğrenmiştik. Aynı durum sıra sayıları için de geçerlidir. Yani, 11-19 arası sıra sayılarının da her iki kısmı fetha üzere mebnidir. Şu farkla ki; 11-19 arası sıra sayılarını teşkil eden her iki kısım da erillik-dişillik bakımından tabi olduğu kelimeye uyarlar. Bu sayıların onlar basamağını teşkil eden ikinci kısmın başında harf-i tarif bulunmadığını burada özellikle belirtelim.

11-19 ARASI SIRA SAYILARLA İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

(1) سُورَةُ الرَّعْدِ هِيَ السُّورَةُ الثَّالِثَةَ عَشْرَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ.

Ra'd suresi, Kur'an-ı Kerim'in onüçüncü suresidir.

(2) يَصِيرُ الْقَمَرُ بَدْرًا فِي اللَّيْلَةِ الرَّابِعَةَ عَشْرَةَ مِنَ الشَّهْرِ الْعَرَبِيِّ.

Ay, Kameri ayın ondördüncü gününde dolunay halini alır.

(3) وُلِدْتُ فِي الْيَوْمِ الْخَامِسَ عَشَرَ مِنْ شَهْرِ فَبْرَايِر (شُبَاط).

Şubat ayının onbeşinci gününde dünyaya geldim.

(4) نَشِبَتِ الْحَرْبُ الْعَالَمِيَّةُ الْأُولَى فِي السَّنَةِ الرَّابِعَةَ عَشْرَةَ فِي الْقَرْنِ الْمَاضِي.

Birinci dünya savaşı geçen yüzyılın ondördüncü senesinde meydana geldi.

(5) يَعْتَبِرُ بَعْضُ النَّاسِ الرَّقْمَ الثَّالِثَ عَشَرَ رَقْمًا مَشْؤُومًا.

Kimi insanlar '13' sayısını uğursuz bir sayı olarak kabul ediyor.

(6) يَتَسَلَّمُ الْمُوَظَّفُونَ الرَّوَاتِبَ فِي الْيَوْمِ الْخَامِسَ عَشَرَ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ.

Memurlar, maaşlarını her ayın onbeşinci gününde alırlar.

(7) "اَللُّصُوصُ وَ الْكِلاَبُ" هِيَ الرِّوَايَةُ الْحَادِيَةَ عَشْرَةَ الَّتِي قَرَأْتُهَا هٰذَا الْعَامَ.
'Hırsızlar ve Köpekler', bu sene okuduğum onbirinci romandır.

(8) حَفِظَ ابْنِي اْلأَصْغَرُ الْجُزْءَ الْحَادِيَ عَشَرَ مِنَ الْقُرْآنِ خِلاَلَ السَّنَةِ.
En küçük oğlum, yıl içinde Kur'an-ı Kerim'in onbirinci cüzünü ezberledi.

(9) سَيَقُومُ الطَّلَبَةُ بِحَفْلِ التَّخَرُّجِ فِي اللَّيْلَةِ التَّاسِعَةَ عَشْرَةَ مِنْ هٰذَا الشَّهْرِ.
Öğrenciler, bu ayın 19. gecesinde mezuniyet töreni tertipleyecekler.

(10) سَيَحْدُثُ الْكُسُوفُ فِي الْيَوْمِ الثَّامِنَ عَشَرَ مِنَ شَهْرِ مَايُو (أَيَّار).
Mayıs ayının onsekizinci gününde güneş tutulması meydana gelecek.

(11) هٰذَا هُوَ الْقَارِبُ الثَّانِيَ عَشَرَ الَّذِي غَرِقَ فِي الْبَحْرِ الْأَسْوَدِ هٰذِهِ السَّنَةَ.
Bu, bu sene Karadeniz'de batan onikinci kayık.

(12) أَنْتُمْ مَسْؤُولُونَ عَنْ هٰذَا الْكِتَابِ حَتَّى الصَّفْحَةِ السَّادِسَةَ عَشْرَةَ فِي الْاِخْتِبَارِ.
Sınavda, bu kitaptan onaltıncı sayfaya kadar sorumlusunuz.

(13) سَيَحْتَفِلُ رِجَالُ الْأَعْمَالِ وَالصَّحَفِيُّونَ بِالذِّكْرَى السَّابِعَةَ عَشْرَةَ لِتَحْرِيرِ الصِّحَافَةِ.
İşadamları ve gazeteciler basın özgürlüğünün 17. yıldönümünü kutlayacak.

(14) تَكْتَظُّ السُّوقُ الْمَسْقُوفَةُ بِالسُّيَّاحِ فِي الشَّهْرِ الْحَادِيَ عَشَرَ كُلَّ عَامٍ.
Kapalı çarşı her yılın onbirinci ayında turistlerle dolup taşar.

(15) كَانَ حَلُّ السُّؤَالِ الْخَامِسَ عَشَرَ صَعْبًا لِلْغَايَةِ.
Onbeşinci sorunun çözümü son derece zordu.

(16) بَدَأَ طِفْلُنَا يَحْبُو فِي الشَّهْرِ الْحَادِيَ عَشَرَ.
Çocuğumuz onbirinci ayda emeklemeye başladı.

20–90 ARASI ONLUK HANELERİN SIRA SAYILARI (MÜZEKKER-MÜENNES ORTAK)		
Örnekli Kullanım	Sayılar	
اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ الْعِشْرُونَ	اَلْعِشْرُونَ	20.
اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ الثَّلاَثُونَ	اَلثَّلاَثُونَ	30.
اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ الْأَرْبَعُونَ	اَلْأَرْبَعُونَ	40.
اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ الْخَمْسُونَ	اَلْخَمْسُونَ	50.

60.	اَلسِّتُّونَ	اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ السِّتُّونَ
70.	اَلسَّبْعُونَ	اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ السَّبْعُونَ
80.	اَلثَّمَانُونَ	اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ الثَّمَانُونَ
90.	اَلتِّسْعُونَ	اَلدَّرْسُ \ اَلْقِصَّةُ التِّسْعُونَ

20-90 ARASI ONLUK HANELERİN SIRA SAYILARI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

(1) سُورَةُ الرُّومِ هِيَ السُّورَةُ الثَّلاثُونَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ.

Rum suresi Kur'an-ı Kerim'in otuzuncu suresidir.

(2) تَعَرَّضَتِ الْبَشَرِيَّةُ لِمَذَابِحَ وَ مَجَازِرَ شَتَّى فِي الْقَرْنِ الْعِشْرِينَ.

Beşeriyet, yirminci yüzyılda çeşitli kıyım ve katliamlara maruz kaldı.

(3) مِنْ عَادَةِ مُجْتَمَعِنَا تِلاوَةُ الْقُرْآنِ مِنْ وَرَاءِ الْمَيِّتِ إِهْدَاءً لَهُ فِي اللَّيْلَةِ الْأَرْبَعِينَ بَعْدَ وَفَاتِهِ.

Vefatından sonra kırkıncı gecede merhumun ruhuna Kur'an okunması toplumumuzun bir geleneğidir.

(4) اِحْتَفَلَ الشَّعْبُ بِالذِّكْرَى الْخَمْسِينَ لِاسْتِقْلالِ الْوَطَنِ أَوَّلَ أَمْسِ.

Halk, geçen gün vatanın bağımsızlığının ellinci yıldönümünü kutladı.

(5) تُوُفِّيَ جَدِّي فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ فِي عَامِهِ التِّسْعِينَ مِنْ عُمْرِهِ.

Dedem, geçen sene doksan yaşında iken vefat etti.

اَلنَّصُّ

نَحْنُ نَسْتَطِيعُ أَنْ نَفْهَمَ الشَّخْصَ بِطَرِيقَةٍ أَفْضَلَ، إِذَا عَرَفْنَا الرِّيَاضَةَ الَّتِي يُمَارِسُهَا، وَ الْهِوَايَةَ الَّتِي يَقْضِي فِيهَا وَقْتَ فَرَاغِهِ، وَ نَوْعَ الْكُتُبِ الَّتِي يَقْرَأُهَا. فَالَّذِي يَلْعَبُ رِيَاضَةً مِثْلَ كُرَةِ الطَّاوِلَةِ لَيْسَ كَمَنْ يُمَارِسُ حَمْلَ الْأَثْقَالِ. وَ الَّذِي يَهْتَمُّ بِالرَّسْمِ وَ الْمُوسِيقَى لَيْسَ كَمَنْ يَهْتَمُّ بِالْأَعْمَالِ الْيَدَوِيَّةِ. وَ الَّذِي يَقْرَأُ الْكُتُبَ الْفَنِّيَّةَ وَ الْقَصَصِيَّةَ لَيْسَ كَمَنْ يَقْرَأُ الْكُتُبَ الْعِلْمِيَّةَ الصَّعْبَةَ. فَقُلْ لِي: مَا رِيَاضَتُكَ؟ وَ مَا هِوَايَتُكَ؟ وَ مَا كِتَابُكَ الْمُفَضَّلُ أَقُلْ لَكَ: مَنْ أَنْتَ.

21-29, 31-39, 41-49 v.s. ARASI SIRA SAYILARI (MÜZEKKER)		
Örnekli Kullanım	Müzekker Sıra Sayıları	
اَلدَّرْسُ الْحَادِي وَالْعِشْرُونَ	اَلْحَادِي وَالْعِشْرُونَ	21.
اَلدَّرْسُ الثَّانِي وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّانِي وَالْعِشْرُونَ	22.
اَلدَّرْسُ الثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ	23.
اَلدَّرْسُ الرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ	اَلرَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ	24.
اَلدَّرْسُ الْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ	اَلْخَامِسُ وَالْعِشْرُونَ	25.
اَلدَّرْسُ السَّادِسُ وَالْعِشْرُونَ	اَلسَّادِسُ وَالْعِشْرُونَ	26.
اَلدَّرْسُ السَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ	اَلسَّابِعُ وَالْعِشْرُونَ	27.
اَلدَّرْسُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ	28.
اَلدَّرْسُ التَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ	اَلتَّاسِعُ وَالْعِشْرُونَ	29.

21-29, 31-39, 41-49 v.s. ARASI SIRA SAYILARI (MÜENNES)		
Örnekli Kullanım	Müennes Sıra Sayıları	
اَلْقِصَّةُ الْحَادِيَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلْحَادِيَةُ وَالْعِشْرُونَ	21.
اَلْقِصَّةُ الثَّانِيَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّانِيَةُ وَالْعِشْرُونَ	22.
اَلْقِصَّةُ الثَّالِثَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّالِثَةُ وَالْعِشْرُونَ	23.
اَلْقِصَّةُ الرَّابِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلرَّابِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	24.
اَلْقِصَّةُ الْخَامِسَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلْخَامِسَةُ وَالْعِشْرُونَ	25.
اَلْقِصَّةُ السَّادِسَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلسَّادِسَةُ وَالْعِشْرُونَ	26.
اَلْقِصَّةُ السَّابِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلسَّابِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	27.
اَلْقِصَّةُ الثَّامِنَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلثَّامِنَةُ وَالْعِشْرُونَ	28.
اَلْقِصَّةُ التَّاسِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	اَلتَّاسِعَةُ وَالْعِشْرُونَ	29.

HATIRLATMA

Yukarıdaki tabloda yer alan kategoride, birler hanesi ile onlar hanesini birbirine bağlayan bir atıf harfi '***vav***' bulunmaktadır. Bu kategoride yer alan sayılar kendilerinden önce yer alan mevsufa her bakımdan uydukları için, mevsufun durumuna göre her iki hane de marife veya nekra olabilmektedir.

11 VE 19 ARASI SIRA SAYILARI FETHA ÜZERE MEBNÎDİR.

21-29, 31-39, 41-49 v.s. ARASI SIRA SAYILARLA İLGİLİ ÖRNEK CÜMLELER

(1) هَاجَرَ الرَّسُولُ (ص) وَ هُوَ فِي الْعَامِ الثَّالِثِ وَ الْخَمْسِينَ مِنْ عُمْرِهِ.

Hz. Peygamber (sav) elli üç yaşında iken hicret etti.

(2) نَحْنُ الْآنَ عَلَى عَتَبَةِ الْقَرْنِ الْحَادِي وَ الْعِشْرِينَ.

Bizler şu anda yirmibirinci yüzyılın eşiğinde bulunmaktayız.

(3) أُنْتُخِبَ الْمُرَشَّحُ الثَّالِثُ وَ الْعِشْرُونَ مِنَ الْقَائِمَةِ.

Listeden yirmiüçüncü sıradaki aday seçildi.

(4) يُشَاهِدُ مُعْظَمُنَا بَرْنَامَجَ "اَلْيَوْمِ الثَّانِي وَ الثَّلَاثِينَ".

Çoğumuz 'Otuzikinci Gün' programını izleriz.

(5) اَلْحُكُومَةُ السَّادِسَةُ وَالْخَمْسُونَ حُكُومَةٌ ائْتِلَافِيَّةٌ تَتَأَلَّفُ مِنْ ثَلَاثَةِ أَحْزَابٍ.

Ellialtıncı hükümet, üç partiden oluşan bir koalisyon hükümetidir.

(6) اِتَّفَقَ الطَّرَفَانِ فِي الْيَوْمِ التَّاسِعِ وَ الْأَرْبَعِينَ مِنَ الْإِضْرَابِ.

Taraflar, grevin kırkdokuzuncu günü anlaşmaya vardılar.

(7) سَجَّلَ فَرِيقُنَا هَدَفًا فِي الدَّقِيقَةِ التَّاسِعَةِ وَ الثَّمَانِينَ فِي الْمُبَارَاةِ.

Takımımız, maçın seksendokuzuncu dakikasında bir gol attı.

(8) اِحْتَفَلْنَا بِالسَّنَةِ الثَّامِنَةِ وَ السَّبْعِينَ لِلْجُمْهُورِيَّةِ بِفَرَحٍ وَ سُرُورٍ عَظِيمَيْنِ.

Cumhuriyetin 78. yılını büyük bir sevinç ve coşku içerisinde kutladık.

(9) سُورَةُ الْفَتْحِ هِيَ السُّورَةُ الثَّامِنَةُ وَ الْأَرْبَعُونَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ.

Fetih suresi, Kur'an-ı Kerim'in kırksekizinci suresidir.

(10) نَحْنُ نَحْتَلُّ الْمَرْتَبَةَ السَّادِسَةَ وَ الْعِشْرِينَ مِنْ بَيْنِ دُوَلِ الْعَالَمِ مِنْ حَيْثُ ارْتِقَاءُ مُسْتَوَى الْمَعِيشَةِ.

Biz, hayat standardı bakımından dünya ülkeleri arasında, 26. sıradayız.

(11) بَدَأَ غَزْوُ الْفَضَاءِ فِي الْعَامِ السَّابِعِ وَ الْخَمْسِينَ مِنَ الْقَرْنِ الْعِشْرِينَ.

Uzayın fethi, yirminci asrın elliyedinci senesinde başladı.

(12) بَلَغْتُ الْيَوْمَ مِنْ كِتَابَةِ أُطْرُوحَتِي الصَّفْحَةَ الثَّانِيَةَ وَ السَّبْعِينَ.

Tezimin yazımında bugün yetmişikinci sayfaya ulaştım.

(13) غَادَرْتُ الْبَلَدَ فِي الْيَوْمِ الْحَادِي وَ الثَّلَاثِينَ مِنْ شَهْرِ أَغُسْطُس (آب).

Ağustos ayının otuzbirinci günü memleketten ayrıldım.

(14) فَازَتْ هٰذِهِ السَّيَّارَةُ قَدِيمَةُ الطِّرَازِ بِالْمَرْتَبَةِ الرَّابِعَةِ وَ الْأَرْبَعِينَ فِي السِّبَاقِ.

Bu eski model araba, yarışta kırkdördüncü oldu.

(15) لَعِبَ الْمُمَثِّلُ الْمُشْتَهِرُ دَوْرَ الْبُطُولَةِ فِي فِيلْمِهِ الْحَادِي وَ التِّسْعِينَ.

Ünlü aktör, doksanbirinci filminde başkahraman rolünü oynadı.

(16) أَنَا الْآنَ فِي الْعَامِ الرَّابِعِ وَ الثَّلَاثِينَ مِنْ عُمْرِي.

Ben şimdi otuz dört yaşındayım.

100–900 ARASI YÜZLÜK HANELERİN SIRA SAYILARI (MÜZEKKER-MÜENNES ORTAK)		
Örnekli Kullanım	Sayılar	
اَلْجَلْسَةُ الْمِائَةُ	اَلْمِائَةُ	100.
اَلدَّرْسُ الْمِائَتَانِ	اَلْمِائَتَانِ	200.
اَلْجَلْسَةُ الثَّلَاثُمِائَةِ	اَلثَّلَاثُمِائَةِ	300.
اَلدَّرْسُ الْأَرْبَعُمِائَةِ	اَلْأَرْبَعُمِائَةِ	400.
اَلْجَلْسَةُ الْخَمْسُمِائَةِ	اَلْخَمْسُمِائَةِ	500.
اَلدَّرْسُ السِّتُّمِائَةِ	اَلسِّتُّمِائَةِ	600.
اَلْجَلْسَةُ السَّبْعُمِائَةِ	اَلسَّبْعُمِائَةِ	700.
اَلدَّرْسُ الثَّمَانُمِائَةِ	اَلثَّمَانُمِائَةِ	800.
اَلْجَلْسَةُ التِّسْعُمِائَةِ	اَلتِّسْعُمِائَةِ	900.

1000–10.000 ARASI BİNLİK HANELERİN SIRASAYILARI (MÜZEKKER-MÜENNES ORTAK)		
Örnekli Kullanım	Müennes Sıra Sayıları	
اَلْجَلْسَةُ الْأَلْفُ	اَلْأَلْفُ	1000.
اَلدَّرْسُ الْأَلْفَانِ	اَلْأَلْفَانِ	2000.
اَلْجَلْسَةُ الثَّلاثَةُ آلافٍ	اَلثَّلاثَةُ آلافٍ	3000.
اَلدَّرْسُ الْأَرْبَعَةُ آلافٍ	اَلْأَرْبَعَةُ آلافٍ	4000.
اَلْجَلْسَةُ الْخَمْسَةُ آلافٍ	اَلْخَمْسَةُ آلافٍ	5000.
اَلدَّرْسُ السِّتَّةُ آلافٍ	اَلسِّتَّةُ آلافٍ	6000.
اَلْجَلْسَةُ السَّبْعَةُ آلافٍ	اَلسَّبْعَةُ آلافٍ	7000.
اَلدَّرْسُ الثَّمَانِيَةُ آلافٍ	اَلثَّمَانِيَةُ آلافٍ	8000.
اَلْجَلْسَةُ التِّسْعَةُ آلافٍ	اَلتِّسْعَةُ آلافٍ	9000.
اَلْجَلْسَةُ الْعَشَرَةُ آلافٍ	اَلْعَشَرَةُ آلافٍ	10000.

ÖNEMLİ NOT

34. derste ele aldığımız sayılarda olduğu gibi sıra sayılarında da; binler hanesini yüzler hanesine, yüzler hanesini onlar hanesine bağlamak üzere bir atıf harfi (vav) bulunmak zorundadır. (567.) veya (2345.) gibi üç, dört ve daha fazla basamaklı sıra sayıların okunmasında, tercihe göre büyükten küçüğe veya küçükten büyüğe doğru bir seyir takip edilebilir. Yani önce binler, sonra yüzler, daha sonra onlar ve nihayet birler basamağı okunabileceği gibi, tam tersine önce birler, arkasından onlar, daha sonra yüzler ve nihayet binler basamağı da okunabilir.

100'lük ve 1000'lik HANELERLE İLGİLİ SIRA SAYISI ÖRNEKLERİ

(1) جَامِعَتُنَا تَحْتَلُّ الْمَرْتَبَةَ الْمِائَةَ مِنْ بَيْنِ جَامِعَاتِ الْعَالَمِ.

Üniversitemiz, dünya üniversiteleri içinde yüzüncü sırada yer almaktadır.

(2) تَحْتَفِلُ الْأَوْسَاطُ الثَّقَافِيَّةُ بِالْعَامِ الْمِائَةِ وَ الْخَمْسِينَ لِمِيلَادِ الْكَاتِبِ الشَّهِيرِ.

Kültür çevreleri, ünlü yazarın doğumunun yüzellinci yılını kutluyor.

(3) أَدْرَجَ الْمُرَشَّحُ الْمِائَتَانِ اسْمَهُ فِي قَائِمَةِ الْمُتَطَوِّعِينَ.

İkiyüzüncü aday, gönüllüler listesine adını kaydettirdi.

(4) هُنَاكَ كَثِيرٌ مِنَ الْخَطَايَا الْمَطْبَعِيَّةِ فِي الصَّفْحَةِ الثَّلَاثِمِائَةِ.

Üçyüzüncü sayfada pekçok matbaa hatası bulunmaktadır.

(5) سَتُهْدِي الشَّرِكَةُ جِهَازَ كُومْبِيُوتَر لِلزَّبُونِ الْأَلْفِ بَعْدَ رَأْسِ السَّنَةِ.

Şirket, bininci müşterisine yılbaşından sonra bir bilgisayar hediye edecek.

(6) دَخَلَتِ الْإِنْسَانِيَّةُ فِي السَّنَةِ الْأَلْفَيْنِ لاَ بِآمَالِهَا بَلْ بِخَيْبَةِ أَمَلِهَا.

İnsanlık, ikibininci yıla ümitleriyle değil, aksine hayal kırıklıklarıyla giriyor.

(7) اُحْتُفِلَ بِالْعَامِ السَّبْعِمِائَة لِقِيَامِ الدَّوْلَةِ الْعُثْمَانِيَّةِ قَبْلَ سَنَتَيْنِ.

İki sene önce, Osmanlı Devleti'nin kuruluşunun yediyüzüncü yılı kutlandı.

SAAT ŞU ANDA KAÇ? (كَمِ السَّاعَةُ الْآنَ؟)		
Saat şu anda bir	السَّاعَةُ الْآنَ الْوَاحِدَةُ	1
Saat şu anda iki	السَّاعَةُ الْآنَ اَلثَّانِيَةُ	2
Saat şu anda üç	السَّاعَةُ الْآنَ اَلثَّالِثَةُ	3
Saat şu anda dört	السَّاعَةُ الْآنَ اَلرَّابِعَةُ	4
Saat şu anda beş	السَّاعَةُ الْآنَ اَلْخَامِسَةُ	5
Saat şu anda altı	السَّاعَةُ الْآنَ اَلسَّادِسَةُ	6
Saat şu anda yedi	السَّاعَةُ الْآنَ اَلسَّابِعَةُ	7
Saat şu anda sekiz	السَّاعَةُ الْآنَ اَلثَّامِنَةُ	8
Saat şu anda dokuz	السَّاعَةُ الْآنَ اَلتَّاسِعَةُ	9
Saat şu anda on	السَّاعَةُ الْآنَ اَلْعَاشِرَةُ	10
Saat şu anda on bir	السَّاعَةُ الْآنَ الْحَادِيَةَ عَشْرَةَ	11
Saat şu anda on iki	السَّاعَةُ الْآنَ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ	12

ÇEYREK GEÇE/KALA; YİRMİ GEÇE/KALA; VE BUÇUKLU İFADELER		
Saat ikiyi çeyrek geçiyor	السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ وَالرُّبْعُ	2.15
Saat ikiyi yirmi geçiyor	السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ وَالثُّلُثُ	2.20
Saat iki buçuk	السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ وَالنِّصْفُ	2.30
Saat üçe yirmi var	السَّاعَةُ الثَّالِثَةُ إِلاَّ ثُلُثًا	2.40
Saat üçe çeyrek var	السَّاعَةُ الثَّالِثَةُ إِلاَّ رُبْعًا	2.45
Saat beşi çeyrek geçiyor	السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ وَالرُّبْعُ	5.15
Saat beşi yirmi geçiyor	السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ وَالثُّلُثُ	5.20
Saat beş buçuk	السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ وَالنِّصْفُ	5.30
Saat altıya yirmi var	السَّاعَةُ السَّادِسَةُ إِلاَّ ثُلُثًا	5.40
Saat altıya çeyrek var	السَّاعَةُ السَّادِسَةُ إِلاَّ رُبْعًا	5.45
Saat dokuzu çeyrek geçiyor	السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ وَالرُّبْعُ	9.15
Saat dokuzu yirmi geçiyor	السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ وَالثُّلُثُ	9.20
Saat dokuz buçuk	السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ وَالنِّصْفُ	9.30
Saat ona yirmi var	السَّاعَةُ الْعَاشِرَةُ إِلاَّ ثُلُثًا	9.40
Saat ona çeyrek var	السَّاعَةُ الْعَاشِرَةُ إِلاَّ رُبْعًا	9.45

'SAAT (...) DAKİKA GEÇİYOR'LU İFADELER	
السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ دَقِيقَةٌ	4 : 01
السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ دَقِيقَتَانِ	4 : 02
السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ ثَلاَثُ دَقَائِقَ	4 : 03
السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ خَمْسُ دَقَائِقَ	4 : 05

4 : 07	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ سَبْعُ دَقَائِقَ
4 : 11	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ إِحْدَى عَشْرَةَ دَقِيقَةً
4 : 12	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ اثْنَتَا عَشْرَةَ دَقِيقَةً
4 : 14	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ أَرْبَعَ عَشْرَةَ دَقِيقَةً
4 : 16	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ سِتَّ عَشْرَةَ دَقِيقَةً
4 : 18	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ ثَمَانِيَ عَشْرَةَ دَقِيقَةً
4 : 21	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ إِحْدَى وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً
4 : 22	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ اثْنَتَانِ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً
4 : 25	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ خَمْسٌ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً
4 : 27	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ سَبْعٌ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً
4 : 28	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ ثَمَانٍ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً
4 : 29	السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ وَ تِسْعٌ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً

'SAAT -E/-A (...) DAKİKA VAR'LI İFADELER	
8 : 59	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ دَقِيقَةً
8 : 58	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ دَقِيقَتَيْنِ
8 : 57	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ ثَلاَثَ دَقَائِقَ
8 : 55	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ خَمْسَ دَقَائِقَ
8 : 53	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ سَبْعَ دَقَائِقَ
8 : 49	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ إِحْدَى عَشْرَةَ دَقِيقَةً
8 : 48	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ دَقِيقَةً
8 : 46	اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ أَرْبَعَ عَشْرَةَ دَقِيقَةً

اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ سِتَّ عَشْرَةَ دَقِيقَةً	8 : 44
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ ثَمَانِيَ عَشْرَةَ دَقِيقَةً	8 : 42
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ إِحْدَى وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 39
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ اثْنَتَيْنِ وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 38
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ خَمْسًا وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 35
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ سَبْعًا وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 33
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ ثَمَانِيًا وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 32
اَلسَّاعَةُ التَّاسِعَةُ إِلاَّ تِسْعًا وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً	8 : 31

SAATLERLE İLGİLİ CÜMLE ÖRNEKLERİ

(1) تُغَادِرُ الطَّائِرَةُ الْأُولَى فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ صَبَاحًا.

İlk uçak, sabah saat altıda kalkıyor.

(2) أَنْتَظِرُكَ فِي الْخَامِسَةِ وَ النِّصْفِ فِي فِنَاءِ الْجَامِعِ الْكَبِيرِ.

Saat beş buçukta seni Ulucami'nin avlusunda bekliyorum.

(3) نَتَنَاوَلُ الْغَدَاءَ فِي الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ وَ الرُّبْعِ دَائِمًا.

Öğlen yemeğini her zaman için saat onikiyi çeyrek geçe yeriz.

(4) سَتَبْدَأُ الْمُحَاضَرَةُ فِي الثَّامِنَةِ إِلاَّ رُبْعًا بِالضَّبْطِ فِي الْمَسَاءِ.

Konferans, tam olarak akşam saat sekize çeyrek kala başlıyacak.

(5) كُلَّ صَبَاحٍ نَخْرُجُ إِلَى الْعَمَلِ فِي السَّابِعَةِ وَ الثُّلُثِ.

Her sabah işe saat yediyi yirmi geçe çıkarız.

(6) مَوْعِدُنَا مَعَهُ فِي الْمَسْرَحِ فِي السَّاعَةِ الثَّالِثَةِ وَ النِّصْفِ تَمَامًا.

Onunla tiyatrodaki randevumuz tam olarak saat üç buçukta.

(7) بَعْدَ مُنْتَصَفِ اللَّيْلِ قَدْ حَدَثَ زِلْزَالٌ خَفِيفٌ فِي الثَّانِيَةِ وَ خَمْسِ دَقَائِقَ.

Dün geceyarısından sonra, saat ikiyi beş geçe hafif şiddetli bir deprem oldu.

(8) أَنَا فِي الْمَكْتَبِ مِنَ التَّاسِعَةِ صَبَاحًا حَتَّى الْخَامِسَةِ وَ النِّصْفِ عَصْرًا كُلَّ يَوْمٍ.

Hergün sabah dokuzdan ikindin beşbuçuğa kadar bürodayım.

(9) تَأَجَّلَ الْاِمْتِحَانُ إِلَى الرَّابِعَةِ وَ الرُّبْعِ بِقَرَارِ الْعِمَادَةِ.
Sınav, dekanlık kararıyla saat dördü çeyrek geçeye ertelendi.

(10) سَيَبْدَأُ الْفِيلْمُ فِي السَّاعَةِ التَّاسِعَةِ وَ إِحْدَى عَشْرَةَ دَقِيقَةً.
Film saat dokuzu on bir geçe başlayacak.

(11) رَجَعْنَا مِنَ الْجَامِعَةِ فِي الْخَامِسَةِ إِلاَّ سَبْعَ دَقَائِقَ بَعْدَ الظُّهْرِ.
Üniversiteden, öğleden sonra saat beşe yedi dakika kala döndük.

(12) تُشِيرُ عَقَارِبُ السَّاعَةِ إِلَى التَّاسِعَةِ وَ خَمْسٍ وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً.
Saat, dokuzu yirmi beş geçeyi gösteriyor.

فِي مَكْتَبِ الطَّيَرَانِ بِالْمَطَارِ

اَلْمُسَافِرُ : اَلسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ

اَلْمُوَظَّفُ: وَ عَلَيْكُمُ السَّلاَمُ

اَلْمُسَافِرُ : مَا مَوَاعِيدُ الطَّائِرَاتِ إِلَى جِدَّةَ مِنَ اْلآنَ؟

اَلْمُوَظَّفُ: اَلطَّائِرَةُ اْلأُولَى تُغَادِرُ الرِّيَاضَ فِي الْخَامِسَةِ وَ الثُّلُثِ مَسَاءً وَ اَلطَّائِرَةُ الثَّانِيَةُ فِي السَّابِعَةِ

اَلْمُسَافِرُ : فِي أَيِّ سَاعَةٍ تُغَادِرُ اَلطَّائِرَةُ اْلأُولَى مِنْ فَضْلِكَ؟

اَلْمُوَظَّفُ: فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ وَ عِشْرِينَ دَقِيقَةً

اَلْمُسَافِرُ : كَمِ السَّاعَةُ اْلآنَ؟

اَلْمُوَظَّفُ: اَلسَّاعَةُ اْلآنَ الثَّانِيَةُ وَ خَمْسُونَ دَقِيقَةً

اَلْمُسَافِرُ : إِذًا سَأَنْتَظِرُ طَوِيلاً.

اَلْمُوَظَّفُ: نَعَمْ سَاعَتَيْنِ وَ نِصْفًا؟

اَلْمُسَافِرُ : آخُذُ تَذْكِرَةَ ذَهَابٍ وَ عَوْدَةٍ عَلَى الطَّائِرَةِ اْلأُولَى.

كلمة اليوم

اَلْغَرِيقُ يَتَعَلَّقُ بِقَشَّةٍ